

Kaunis Iron AB
Stationsgatan 46
972 33 LULEÅ

Markanvisning till förmån för bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1 i Pajala kommun, Norrbottens län

Beslut

Markanvisning

Bergmästaren beviljar Kaunis Iron AB:s, 559003–4103, ansökan och anvisar mark i enlighet med bolagets yrkande.

Markanvisningsbeslutet gäller till förmån för bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1 i Pajala kommun, Norrbottens län.

Den anvisade marken avser fyra områden (se koordinater nedan samt bifogad karta i bilaga 1) som ska nyttjas för utbyggnad av gruvans sanddeponi med tillhörande klärningsmagasin samt för en säkerhetszon från den planerade brytningen inom Tapuli K nr 2.

Markanvisningens giltighetstid

Markanvisningsbeslutet gäller tills vidare, dock som längst så länge någon av bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1 är gällande.

Tillträde

Tillträde får ske när beslutet om markanvisning har vunnit laga kraft. Om Kaunis Iron AB ställer säkerhet för den ersättningsskyldighet som avses i 7 kap. 1–3 §§ minerallagen eller inkommer med bekräftelse på betalning till berörda sakägare får området tillträdas innan beslutet har vunnit laga kraft.

Ersättning

Kaunis Iron AB ska betala inträngsersättning till ägarna av fastigheten Pajala Kaunisvaara 1:5 om 1 312 500 kr.

Förrättningskostnader

Sökanden har betalat markanvisningsavgift om 80 000 kr. Övriga förrättningskostnader om 145 500 kr ska betalas till Bergsstatens bankgiro inom 30 dagar från dagen för detta beslut.

Markanvisningsområdet

Beslutet om markanvisning avser fyra områden, se bifogad karta (bilaga 1), och omfattar en yta om totalt 523,01 ha som begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	7504229,27	857938,5
2	7504233,53	857951,74
3	7504229,88	857970,47
4	7504214,5	857985,15
5	7504192	857994,08
6	7504163,24	858011,98
7	7504146,28	858029,31
8	7504132,62	858036,52
9	7504063,94	858097,13
10	7504036,64	858114,01
11	7504015,75	858122,36
12	7503998,71	858122,06
13	7503979,6	858126,97
14	7503968,08	858156,37
15	7503968,5	858169,78
16	7503974,62	858179,39
17	7503971,68	858206,57
18	7503985,95	858280,83
19	7503997,74	858306,16
20	7504012,3	858320,51
21	7504023,24	858335,49
22	7504034,78	858368,92
23	7504035,67	858395,99
24	7504031,71	858414,98
25	7503988,8	858518,9
26	7503967,97	858586,29
27	7503941,62	858634,4
28	7503837,47	858715,33
29	7503704,32	858861,39
30	7503529,7	859004,27
31	7503443,98	859064,6
32	7503334,44	859129,68
33	7503288,54	859170,69
34	7503220,42	859237,69

35	7502799,76	859085,64
36	7502654,29	859032,34
37	7502604,86	859005,35
38	7502437,76	858958,35
39	7502383,09	858930,5
40	7502306,45	858869,97
41	7502236,97	858816,5
42	7502183,86	858781,74
43	7502101,64	858738,9
44	7502009,23	858684,08
45	7501951,38	858647,17
46	7501853,21	858581,32
47	7501635,38	858430,94
48	7501621,9	858421,77
49	7501688,92	858314,21
50	7502219	858509
51	7502797	858201
52	7502904	858324
53	7502975,8	858265,82
54	7503252	858042
55	7502844	857270
56	7504022	857426
57	7503945,03	857967,97
58	7504231,02	857921,27

Huvudyta 2

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
59	7502669,31	859317,87
60	7502318,55	860269,36
61	7502078,95	860225,52
62	7502041,75	860273,39
63	7502032,91	860284,59
64	7501969,98	860339,66
65	7501920,84	860389,8
66	7501903,94	860408,81
67	7501871,68	860459,81
68	7501833,85	860510,61
69	7501797,79	860557,57
70	7501759,08	860597,13
71	7501715,61	860640,97
72	7501660,95	860696,09
73	7501632,9	860721,89

74	7501583,95	860753,75
75	7501540,27	860782,19
76	7501520,48	860795,06
77	7501487,72	860827,83
78	7501443,61	860860,4
79	7501392,02	860894,79
80	7501348,91	860918,27
81	7501297,33	860944,69
82	7501263,5	860960,51
83	7501235,31	860971,08
84	7501209,36	860980,82
85	7501168,22	860996,19
86	7501138,33	861003,52
87	7501100,46	861012,81
88	7501068,52	861020,64
89	7501036,89	861028,4
90	7501029,09	861030,31
91	7500995,51	861032,78
92	7500961,76	861035,15
93	7500884,33	861040,59
94	7500858,38	861040,64
95	7500839,84	861040,24
96	7500799,51	861039,36
97	7500773,64	861038,8
98	7500751,47	861037,78
99	7500726,38	861034,19
100	7500697,39	861030,05
101	7500679,38	861026,91
102	7500652,13	861016,67
103	7500624,52	861006,29
104	7500604,09	860998,61
105	7500592,24	860994,45
106	7500614,91	861197,77
107	7499984,26	861235,98
108	7499747,02	860759,48
109	7499604,23	860281,02
110	7499549,69	859817,92
111	7499551,26	859407,43
112	7499750,87	858998,98
113	7499756,53	858989,71
114	7499598,56	858119,9
115	7499748,78	858024,93
116	7499773,19	858023,14

117	7499928,92	858906,32
118	7499721,68	859183,29
119	7499859,66	860104,44
120	7499811,5	860295,27
121	7499830,43	860398,32
122	7500101,92	860814,55
123	7500436,95	860983,87
124	7500842,29	861010,33
125	7500940,7	860956,64
126	7501186	860955
127	7501353,11	860807,13
128	7501688,62	860590,59
129	7501863	860332,08
130	7501828,29	860250,21
131	7501859,84	859537,78
132	7501793	859413
133	7501654,77	859288,02
134	7501287,41	858955,88
135	7501583,6	858482,97
136	7501742,23	858595,05
137	7501835,04	858658,56
138	7501910,95	858709,16
139	7501983,83	858756,56
140	7502020,61	858778,56
141	7502067,61	858804,62
142	7502099,38	858820,5
143	7502165,15	858858,57
144	7502215,1	858891,9
145	7502279,38	858942,99
146	7502314,3	858969,99
147	7502340,39	858991,15
148	7502381,37	859014,69
149	7502474,14	859046,07
150	7502525,68	859155,93
151	7502533,52	859269,17

Huvudyta 3

Hörrpunkt	N-koordinat	E-koordinat
152	7501517,25	858451,19
153	7501281,64	858765,05
154	7500995,87	858930,71
155	7500642,7	858928,98

156	7500440,81	858928,2
157	7500374	858940
158	7500373,31	858933,52
159	7500281,35	858068,71
160	7500362,15	858104,98
161	7500362,71	858139,94
162	7500436,13	858167,18
163	7500634,18	858267,86
164	7500723,16	858311,33
165	7500818,37	858343,75
166	7500869,95	858362,27
167	7500947,51	858386,79
168	7501031,75	858411,94
169	7501099,52	858431,31
170	7501158,2	858435,57
171	7501254,63	858437,11
172	7501351,4	858432,47
173	7501411,55	858429,95
174	7501456,37	858436,61

Huvudyta 4

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
175	7501634,56	858294,24
176	7501564,38	858388,31
177	7501532,05	858378,19
178	7501497,38	858369,35
179	7501469,07	858363,68
180	7501416	858355,79
181	7501388,53	858356,56
182	7501316,15	858363,52
183	7501167,95	858362,08
184	7501052,49	858340,91
185	7500893,61	858292,14
186	7500751,48	858242,81
187	7500667,16	858201,61
188	7500469,66	858101,21
189	7500433,32	858084,78
190	7500436	857857
191	7501426,46	858217,77

Bakgrund och yrkanden m.m.

Ansökan och ärendets handläggning

Kaunis Iron AB:s (hädanefter sökanden) ansökan om markanvisningsförrättning kom in till Bergsstaten den 15 november 2022. Ansökan avser mark i anslutning till Tapuligruvan i Pajala kommun, Norrbottens län och ska gälla till förmån för bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1.

Sökanden har till stöd för sin ansökan bland annat lämnat in en karta och beskrivning över den mark som avses med ansökan. Sökanden har även lämnat in kopia av överenskommelser samt värderingsutlåtanden.

Av ansökan framgår i huvudsak följande. Sökanden avser att utöka verksamheten inom Tapuligruvan genom fortsatt brytning inom koncessionen Tapuli K nr 1 samt upptagande av brytning inom koncessionerna Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1. Det innebär fortsatt och utökad deponering av anrikningssand vid befintligt sandmagasin samt fortsatt och utökad verksamhet i befintligt anrikningsverk med en komplettering av processlinjen för anrikning med flotation. För den utökade verksamheten behöver ytterligare markområden tas i anspråk i anslutning till gruvans nuvarande verksamhetsområde. I ett första skede genom den nu ansökta markanvisningen som behövs för utbyggnad av gruvans sanddeponi med tillhörande klarningsmagasin samt för en säkerhetszon mot stenkast från den planerade brytningen inom koncessionen Tapuli K nr 2.

Sökanden har tre beviljade bearbetningskoncessioner enligt minerallagen. Tapuli K nr 1 och Tapuli K nr 2 som beviljades av bergmästaren i november 2008 och Sahavaara K nr 1 som beviljades i oktober 2010. Samtliga bearbetningskoncessioner har vunnit laga kraft.

Det sökta området är fördelat på fastigheterna Kaunisvaara 1:3, Kaunisvaara 1:5, Kaunisvaara 1:11, Kaunisvaara 1:12, Kaunisvaara 2:5, Kaunisvaara 2:6, Kaunisvaara 7:1, Kaunisvaara 13:21, Kaunisvaara 28:1 och Kaunisvaara S:9.

I övrigt berörs ansökan av hindersbestämmelserna i 9 kap. 2 § andra stycket minerallagen genom närheten till allmän väg och inom område för detaljplan.

Sökanden har träffat överenskommelse med fastighetsägarna till Kaunisvaara 1:3, Kaunisvaara 1:11, Kaunisvaara 1:12, Kaunisvaara 2:5, Kaunisvaara 2:6, Kaunisvaara 28:1 och Kaunisvaara S:9. Fastigheterna Kaunisvaara 7:1 och Kaunisvaara 13:21 ägs av sökanden. Sökanden yrkar att den mark som omfattas av de träffade överenskommelserna ska anvisas i enlighet med överenskommelserna.

Vad gäller området inom fastigheten Kaunisvaara 1:5 har ingen överenskommelse träffats. Sökanden yrkar därför att bergmästaren ska anvisa den mark som behövs samt fastställa ersättning till berörd fastighetsägare.

Inom området finns även innehavare av särskild rätt till marken som berörs av ansökan om markanvisningsförrättning: Vattenfall Eldistribution AB har två ledningsrätter (25-F1994-271.1 och 25-F1994-422.2) inom området. Inom området har Muonio sameby renskötselrätt. Sökanden har träffat avtal med Vattenfall Eldistribution AB och Muonio sameby.

Bergsstaten har inom ramen för ärendet beställt utlåtande från värderingssakkunniga gällande fastigheterna Kaunisvaara 1:5, Kaunisvaara 1:11 samt Kaunisvaara S:9.

Bergsstaten har sänt underrättelse om ansökan till berörda fastighetsägare och kända innehavare av särskild rätt till marken, där dessa getts möjlighet att inkomma med eventuella synpunkter på ansökan. Vattenfall Eldistribution AB, ägare av fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 samt en enskild person har under handläggningens gång inkommit med skrivelser till Bergsstaten.

Av Vattenfall Eldistribution AB:s skrivelse bekräftar bolaget att de innehar två ledningsrätter i området.

Av skrivelser från fastighetsägaren till fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 framgår i huvudsak följande. Fastighetsägaren anför att det saknas ett giltigt nyttjanderättsavtal mellan Kaunis Iron AB och nuvarande fastighetsägare. Vidare saknas också ersättningsutredning för det intrång som Kaunis Iron AB avser utöva på fastigheterna.

En enskild person som inte är sakägare i ärendet har lämnat in synpunkter kopplade till sökandens miljötillståndsprövning.

Vid markanvisningsförrättningen ska sammanträde hållas med sökanden, fastighetsägare och övriga innehavare av särskild rätt till marken, om det föreligger stridiga intressen. Eftersom sökanden inte träffat överenskommelse med fastighetsägare till fastigheten Kaunisvaara 1:5 har Bergsstaten den 7 december 2023 genomfört ett sammanträde med berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till marken. Kallelsen till sammanträdet delgavs kända fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till marken. Kallelsen kungjordes också i ortstidningarna Haparandabladet och Norrländska Socialdemokraten den 3 november 2023 samt i Post och Inrikes Tidningar den 1 november 2023.

Vilka som deltog under sammanträdet framgår av bilaga till protokollet från sammanträdet.

Sammanfattningsvis har följande framkommit under ärendets handläggning gällande de berörda fastigheterna.

Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1

Fastighetsägaren till fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 har den 11 april 2023 lämnat invändningar mot ansökan om markanvisning. Av invändningarna framgår i huvudsak följande. Fastighetsägaren motsätter sig ett beviljande av markanvisning på den aktuella marken eftersom de påstådda nyttjanderättsavtalen inte är gällande. Det saknas således nyttjanderätt till den aktuella marken som Kaunis Iron AB nu har sökt markanvisning för. Ansökan som sådan är därmed direkt felaktig i denna del. För de fall att markanvisning sker yrkas ersättning för ianspråktagandet av marken. Den mark som avses tas i anspråk utgör bland annat s.k. mark för myrslätter som är att betrakta som, i vart fall, åkermark. Ersättning ska således utgå för dels intrånget som sådant dels uteblivna EU-stöd som kan sökas för markerna samt värdet av den gröda som inte kan nyttjas i anledning av ianspråktagandet. Därtill ska ersättning utgå för eventuell skog som tas i anspråk. Ersättningen bör lämpligen utgå som ett årligt arrende för den ianspråktagna marken. Vidare begär fastighetsägaren att Bergsstaten håller sammanträde i ärendet och beslutar om ersättning. Innan sammanträdet hålls bör ersättningen utredas och skälig tid bör finnas för att anlita värderingssakkunnig för granskning av den värdebedömningen som Bergsstaten inhämtat samt tid att yttra sig.

Sökanden har den 28 april 2023 yttrat sig över de invändningar som fastighetsägaren har lämnat in. Av yttrandet framgår i huvudsak följande. Sökanden anser att den i ansökan redovisade nyttjanderätten för fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 har överlåtits till sökanden från Northland Resources AB i konkurs. Ett intyg från konkursförvaltaren som styrker detta har bifogats yttrandet.

Vidare framför sökanden att nyttjanderätten utgör en sådan partiell nyttjanderätt som anges i 7 kap. 3 § första stycket jordabalken. Enligt rättspraxis (NJA 2009 s. 570) kan en sådan nyttjanderätt överlåtas utan fastighetsägarens samtycke och utan att fastighetsägaren har meddelats om det. Nyttjanderätten är successivt upplåten genom likartade avtal som avser samtliga de andelar i fastigheterna som var för handen i samband med att nyttjanderätten uppläts. Det i 7 kap. 9 § första stycket jordabalken stadgade förbudet mot andelsupplåtelser avser inte nyttjanderätter som fullbordats på detta sätt (jmf. prop. 1970:20 del B1 s. 375). Av fängeshandlingarna gällande försäljningen av de aktuella fastigheterna ska ha framgått att fastigheterna är belastade av den nyttjanderätt som följer av ovan nämnda nyttjanderättsavtal. Ett meddelande från fastighetsmäklaren till bolagets representant som styrker detta har bifogats yttrandet. Enligt sökandens mening kan det knappast heller i övrigt kunnat undgå fastighetsägaren att det finns en pågående gruvverksamhet inom fastigheterna i samband med att han förvärvade dessa under hösten 2022. Sökandens rätt att nyttja fastigheterna är härmed fortsatt gällande på det sätt som anges i 7 kap. 11 § första stycket alternativt 7 kap. 14 §

första stycket jordabalken. Enligt sökandens mening har inget framförts av fastighetsägaren som kan tala emot ett beviljande av den markanvisning som ansökan avser. Sökanden bestrider därmed också att fastighetsägaren skulle ha rätt till ersättning på grund av att markanvisning sker.

Fastighetsägaren har yttrat sig över sökandens bemötande av dennes invändningar genom yttrande den 23 maj 2023. Av fastighetsägarens yttrande framgår i huvudsak följande. Fastighetsägaren yrkar att Bergsstaten avslår ansökan om markanvisning för dennes fastigheter då nyttjanderättsavtal saknas mellan sökanden och fastighetsägaren. För de fall att Bergsstaten trots avsaknad av giltigt nyttjanderättsavtal beviljar ansökan om markanvisning yrkas ersättning för ifrågavarande intrång enligt expropriationslagens regler. På ersättningsbeloppet yrkas ränta från dagen då beslutet vann laga kraft eller, om marken dessförinnan har tillträtts, från tillträdesdagen till dess betalning ska ske och för tiden därefter. Vidare yrkas ersättning för rättegångskostnader.

För fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 har sökanden lämnat in nyttjanderättsavtal mellan Northland Resources AB och de tidigare fastighetsägarna. Med en delägare till fastigheterna har ett särskilt avtal upprättats. Avtalet för Kaunisvaara 2:5 saknar datum och har undertecknats av en person från Northland Resources AB. Avtalet för Kaunisvaara 28:1 har undertecknats av en person från Northland Resources AB den 8 maj 2014. Det särskilda avtalet som träffats mellan Northland Resources AB och en av delägarna till fastigheterna avser en upplåtelse av nyttjanderätt i delägarens andelar i fastigheterna och är daterat den 1 februari 2015.

Fastighetsägaren framför att under ifrågavarande år, när avtalen undertecknades, har Northland Resources AB aldrig enbart haft en ensam person som behörig firmatecknare. Det särskilda avtalet mellan Northland Resources AB och en av delägarna daterades efter det att bolaget försatts i konkurs. Vidare saknas det en fullmakt för en delägare till fastigheten.

Det särskilda avtalet mellan Northland Resources AB och en av delägarna avser en upplåtelse av nyttjanderätt i delägarens andelar i fastigheterna. I enlighet med 7 kap. 9 § jordabalken ska avtal om nyttjanderätt för rättighet i andel i fastighet eller i fastighetsandel i mark, som är samfällad för flera fastigheter, vara utan verkan. Fastighetsägaren anser att situationen är precis en sådan i vilket avtalet inte ska anses gällande enligt 7 kap. 9 § jordabalken. Bestämmelsen har sakrättslig betydelse, och i prop. 1970:20 del B s. 921 går att utläsa att "Lagrådet förordar att paragrafen ges sådan lydelse, att det framgår att paragrafens räckvidd är begränsad till att ange att andelsupplåtelse inte grundar sakrätt i egendomen". Följaktligen gäller inte nyttjanderättsavtalet mot en ny fastighetsägare. Vidare kan konstateras att det särskilda avtalet mellan Northland Resources AB och en av delägarna är undertecknat av företrädare för Northland Resources AB efter det att bolaget gått i konkurs. En konkursgäldenär förlorar genom konkursbeslutet sin legitimation, dvs sin rättsliga förmåga att binda bolaget. Således är

de påstådda nyttjanderättsavtalen utan verkan mot fastighetsägaren och därav saknas nyttjanderätt till den aktuella marken som sökanden nu har sökt markanvisning för.

Oavsett giltigheten av de ifrågavarande nyttjanderättsavtalen så har sökanden enbart förevisat en handling där konkursförvaltaren har intygat att alla tillgångar kopplade till "the mining operations" övergått till sökanden. Det framgår inte om överlåtelsen inneburit en rörelseöverlåtelse eller inkrämsöverlåtelse och vad som i så fall har överlåtits. Det bestrids att övergången av tillgångar har innefattat de ifrågavarande avtalen. I samband med konkursen bedrevs ingen gruvverksamhet på de ifrågavarande fastigheterna och de ifrågavarande nyttjanderättsavtalen har således ingen direkt koppling till "the mining operations" som då pågick på angränsande fastigheter. Överlåtelseavtalen rörande överlåtelsen bör företes. Överlåtelsen har i vart fall inte meddelats markägarna och kan inte göras gällande mot en ny markägare.

Fastighetsägaren framför att frågan om en överlåtelse av en nyttjanderätt kräver samtycke av fastighetsägaren är endast sparsamt belyst i rättspraxis. Det ska i sammanhanget även framhållas att i av sökanden framhållet rättsfall var den återopade nyttjanderätten inskriven i fastighetsregistret. Så är inte fallet gällande den återopade nyttjanderätten sökanden anser sig ha på aktuella fastigheter. Förhållandena i varje enskilt fall måste beaktas för att avgöra huruvida ett avtal kan överlåtas utan samtycke från fastighetsägaren. I detta fall har något samtycke inte inhämtats, nyttjanderätterna har inte skrivits in i fastighetsregistret och det rör ett oerhört större ingrepp än de som tidigare berörts i praxis där vem som är nyttjanderättsinnehavare får anses ha en helt annan vikt för fastighetsägaren.

Sökanden har den 15 september 2023 genom yttrande bemött fastighetsägarens yttrande. Av sökandens yttrande framgår i huvudsak följande. Sökanden menar att det ska stå klart att det som avses med intyget från konkursförvaltaren den 13 november 2019 är att gruvegendomen i sin helhet, inklusive vid tidpunkten gällande mineral- och markrättigheter har överlåtits till sökanden. Enligt sökandens mening kan det inte utifrån formuleringen i intyget förstås på annat sätt än att samtliga markrättigheter i gruvegendomen, inklusive den aktuella nyttjanderätten för Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 har övertagits av sökanden genom överlåtelse.

När det kommer till överlåtelse av nyttjanderätt utan fastighetsägares samtycke framför sökanden att i NJA 2009 s. 570 bedömde HD att nyttjanderätt till en grustäkt får överlåtas utan fastighetsägarens samtycke. Sökanden vill att det ska noteras att den omständigheten att rättigheten var inskriven inte på något sätt beaktades av domstolen när den tog ställning till frågan om nyttjanderättsöverlåtelsens giltighetstid. Enligt sökandens mening finns därmed inget som talar för att den återopade domen inte skulle vara tillämplig på den nyttjanderättsöverlåtelse som nu är aktuell. Prejudikat finns således på att en nyttjanderätt av förevarande slag kan överlåtas utan samtycke.

Det kan i sammanhanget även tilläggas att sökanden har bedrivit gruvverksamhet inom det med nyttjanderätten avsedda området sedan år 2018 och det är först nu, efter ägarbyte av fastigheterna som invändningar har framförts mot att nyttjanderätten skulle ha övertagits av sökanden genom överlåtelse. Några dylika invändningar har inte framförts av de tidigare ägarna av fastigheterna, vilket de rimligen borde ha gjort om de inte kunnat acceptera sökanden som ny innehavare av nyttjanderätten. Enligt sökandens mening ska därmed inget annat kunna antas än att samtycke funnits till att nyttjanderätten övertagits av sökanden genom överlåtelse.

Vidare framför sökanden att det i fångeshandlingarna från förvärvet av de aktuella fastigheterna har gjorts ett sådant förbehåll om nyttjanderätten som avses med 7 kap. 11 § första stycket jordabalken. Enligt sökandens mening ska därmed rimligen ingen annan slutsats kunna dras än att de tidigare ägarna av fastigheterna har ansett sig vara bundna av nyttjanderätten. Det råder inte något tvivel på denna grund om att de tidigare fastighetsägarna med bindande verkan har upplåtit nyttjanderätten. Såvitt avser Northland Resources AB:s underskrifter på de aktuella nyttjanderättsavtalen vill sökanden att det ska noteras att avtalen har inlämnats av Northland Resources AB som underlag i en tidigare markanvisningsförrättning (dnr: BS 23-1339-2014). Enligt sökandens mening ska därmed inget annat kunna antas än att Northland Resources AB med bindande verkan ingått nyttjanderättsavtalen. Det ska inte heller i detta avseende råda några tvivel om att nyttjanderätten har tillkommit i behörig ordning.

Pajala kommun

När den anvisade marken ligger inom koncessionsområdet har den kommunala planeringen beaktats i koncessionsärendet. Om mark ska anvisas utanför koncessionsområdet måste den kommunala planeringen däremot beaktas vid markanvisningsförrättningen (prop. 1988/89:92 s. 88). Eftersom ansökan rör mark som ligger utanför koncessionsområdet har Bergsstaten i enlighet med 33 § mineralförordningen (1992:285) gett Pajala kommun tillfälle att yttra sig i ärendet.

Pajala kommun har i yttrande uppgett att de tillstyrker Kaunis Iron AB:s ansökan om markanvisning för att utöka gruvverksamheten. Pajala kommun uppger att de arbetar aktivt med detaljplanering för Kaunis Iron AB:s verksamhet. Ändamålet med de detaljplaner som är aktuella i området är alla kopplade till gruvverksamheten.

Motivering

Vilken mark som ska anvisas enligt minerallagen

Vid en markanvisningsförrättning bestäms den mark inom koncessionsområdet som koncessionshavaren får ta i anspråk för bearbetning av mineralfyndighet. Vidare bestäms den mark eller det utrymme som koncessionshavaren, inom eller utom

koncessionsområdet, får ta i anspråk för verksamhet som hänger samman med bearbetningen. Härvid ska även verksamhetens art anges, detta enligt 9 kap. 1 § minerallagen.

Gällande vad som avses med *verksamhet som hänger samman med bearbetning* kan ledning hämtas från bestämmelsen om markanvisning i 4 kap. 3 § gruvlagen, med vilken motsvarande bestämmelse i minerallagen i stort överensstämmer. Av sagda paragraf framgår bland annat följande: Inmutaren har rätt att få sig anvisad mark för gruvdriften och därmed sammanhängande verksamhet, såsom för uppförande av byggnad eller annan anläggning eller för väg, transportbana eller ledning eller för uppläggande av malm samt varp och andra avfallsprodukter (jfr. prop. 1988/89:92 s. 113 och 1974:32 s. 8).

Under begreppet gruvdriften torde hänföras, förutom själva brytningen, allt det förfarande som avser uppföring, sovring och malmens vidare behandling på mekanisk väg vid gruvan i avsikt att göra den mera lämpad för förädling. Dit torde också räknas anrikningsverk som uppförts i direkt anslutning till en gruva och huvudsakligen avser att anrika endast denna gruvans produkter. Om anrikningsverket är beläget på annat håll, så att produkterna från gruvan måste, annorledes än genom någon kortare, rent lokal transportanordning, transporteras från gruvan till anrikningsverket, torde verket däremot ej räknas till gruvdriften. Malmens behandling i masugn hör ej till gruvdriften, men däremot till verksamhet som sammanhänger med gruvdriften. Till begreppet byggnader torde vara att hänföra även kontor och bostäder åt gruvans förvaltningspersonal och arbetare. Den mark som anvisas utom utmål behöver inte nödvändigtvis ligga i direkt anslutning till utmålet. Dock ligger det i sakens natur att mark ej kan anvisas alltför långt från utmålet. (jfr. Delin, Lars, Minerallagen med kontinentalsockellagen, Upplaga 1:1, s.162f; L. Delin: Gruvlagstiftningen, 1977, s.113f.).

Av 9 kap. 2 § minerallagen följer att för det fall koncessionshavaren är överens med markägaren och innehavarna av särskild rätt till marken, ska mark eller annat utrymme anvisas i enlighet med överenskommelsen. I den mån överenskommelse inte har träffats ska den mark eller det utrymme anvisas som behövs. Behovsprövningen blir i sådant fall dispositiv och inte föremål för officialprövning. Markanvisningen är dock obligatorisk (prop.1988/89:92 s. 113).

Sökanden har träffat överenskommelser med ägarna till fastigheterna Kaunisvaara 1:3, Kaunisvaara 1:11, Kaunisvaara 1:12, Kaunisvaara 2:3, Kaunisvaara 2:6 och Kaunisvaara S:9 samt med Vattenfall Eldistribution AB och Muonio sameby som är innehavare av särskild rätt till marken. Det område som dessa fastigheter och rättigheter omfattar ska anvisas i enlighet med de träffade överenskommelserna.

När det gäller nyttjanderättsavtalet avseende fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 gör bergmästaren följande bedömning. Nyttjanderättsavtalet avseende fastigheten Kaunisvaara 2:5 får anses vara upprättat i behörig ordning då parterna synes

varit överens om att avtalet gäller, jmf. beslut om markanvisning till förmån för bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1 och Tapuli K nr 2 den 12 maj 2015 (BS 23-1339-2014). Beslutet var ställt till Northland Resources AB i konkurs och fattades i enlighet med överenskommelse med bland annat ägare av fastigheten Kaunisvaara 2:5. Beslutet överklagades inte. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte kommit till bergmästarens kännedom att tidigare ägare av fastigheten ifrågasatt överlåtelsen av nyttjanderättsavtalet från Northland Resources AB i konkurs till sökanden. Mot denna bakgrund finner bergmästaren att överlåtelsen ska anses vara gällande. Mot bakgrund av det intyg från fastighetsmäklaren som lämnats in i ärendet finner bergmästaren att det även är sannolikt att nuvarande ägare av fastigheten Kaunisvaara 2:5 kände till nyttjanderättsavtalet vid förvärvet av fastigheten. Det får också anses sannolikt att fastighetsägaren hade vetskap om att det pågick gruvverksamheten på fastigheten vid förvärvet.

Nyttjanderättsavtalet avseende fastigheten Kaunisvaara 28:1 får också anses vara upprättat i behörig ordning. Avtalet har dock inte tidigare legat till grund för något beslut om markanvisning enligt minerallagen. Bergmästaren kan ändå konstatera att det inte framkommit att tidigare ägare av fastigheten ifrågasatt överlåtelsen av nyttjanderättsavtalet från Northland Resources AB i konkurs till sökanden. Mot denna bakgrund finner bergmästaren att överlåtelsen ska anses gällande. Vidare finner bergmästaren, mot bakgrund av det intyg från fastighetsmäklaren som lämnats in i ärendet, att det även är sannolikt att nuvarande ägare av fastigheten Kaunisvaara 28:1 kände till nyttjanderättsavtalet vid förvärvet av fastigheten.

Mot denna bakgrund bedömer bergmästaren marken kan anvisas i enlighet med nyttjanderättsavtalen avseende fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1. Någon behovsprövning av dessa fastigheter är därmed inte nödvändig.

Eftersom det saknas överenskommelse med fastighetsägare till fastigheten Kaunisvaara 1:5 har bergmästaren att pröva om sökanden har behov av området inom denna fastighet.

Sökanden har uppgett att de är i behov av mark inom fastigheten Kaunisvaara 1:5 för utbyggnaden av det befintliga sandmagasinet enligt ingivna kartor. Området inom fastigheten har efter komplettering från sökanden minskats ned från 60,8 ha till 57 ha.

Bergmästaren bedömer att ändamålet med ianspråktagandet av marken inom Kaunisvaara 1:5 utgör verksamhet som hänger samman med bearbetningen. Bergmästaren finner därmed att det finns grund för att anvisa det sökta markområdet.

Hinder mot markanvisning

Enligt 9 kap. 2 § anda stycket minerallagen får mark inte anvisas i strid med hindersbestämmelserna i 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen. Om mark som får användas endast efter dispens av bergmästaren behöver tas i anspråk, bör frågan om sådan i allmänhet kunna avgöras i samband med markanvisningen (prop. 1988/89:92 s. 114).

I aktuellt ärende berörs inte några av de områden som omfattas av bestämmelsen i 3 kap. 6 § minerallagen. Däremot aktualiseras bestämmelserna i 3 kap. 7 § minerallagen, eftersom markanvisningen berör detaljplanelagt område. Markanvisningen gränsar också till område inom 30 meter från allmän väg. För att sökanden ska få ta sådana områden i anspråk krävs ett medgivande från bergmästaren. Medgivande får inte lämnas i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas får dock mindre avvikelser göras.

Sökanden har begärt att bergmästaren ska besluta att markanvisning ska kunna ske utan hinder enligt 3 kap. 7 § minerallagen. Bergsstaten har med anledning av detta underrättat Pajala kommun och Trafikverket som omfattas av dessa hindersbestämmelser.

Trafikverket har inkommit med ett yttrande och framför i huvudsak följande. Trafikverket bedömer av handlingarna att den befintliga samt nya gränsen för markanvisning följer detaljplanegränserna för gruva och sandmagasin. Detaljplanegränsen har lagts minst 30 meter från vägen samt omfattar bestämmelse som reglerar ytterligare zon om ca 100 meter för endast teknikbyggnader. Detta sammantaget säkerställer kraven om skyddszon avseende farligt gods och trafiksäkerhet (vid eventuell avakning från vägen). Vid behov av ändrad eller ny anslutning som berör allmän väg där staten är väghållare krävs anslutningstillstånd enligt 39 § väglagen.

Kommunen har i yttrande tillstyrkt den aktuella ansökan och uppger att de arbetar aktivt med detaljplanering för sökandens verksamhet.

Bergmästaren gör i fråga om medgivande i denna del följande bedömning. Det sökta området ligger inom detaljplan för Tapuli gruva, och inom detaljplan för utvidgning av sandmagasin vid Tapuli gruva (KS.2022.240). Ändamålet för dessa detaljplaner är gruvindustri. Pajala kommun har tillstrykt ansökan om markanvisning. Bergmästaren finner således att syftet med detaljplanerna inte motverkas om markanvisning beviljas. Trafikverket har inte haft något att erinra mot att marken anvisas. Mot denna bakgrund anser bergmästaren att medgivande kan lämnas till att marken anvisas inom detaljplanelagt område och inom 30 meter från allmän väg.

Markanvisningens giltighetstid

Enligt 9 kap. 3 § minerallagen ska mark eller annat utrymme anvisas tills vidare, om inte sökanden begär något annat. När en bearbetningskoncession upphör, förlorar koncessionshavaren den rätt till marken eller utrymmet som koncessionshavaren har på grund av markanvisningen, detta enligt 13 kap. 1 § minerallagen.

Sökanden har inte begärt att markanvisningen ska gälla under en begränsad tid. Bergmästaren beslutar därför att marken ska anvisas tills vidare och att detta ska gälla så länge någon av bearbetningskoncessionerna Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara K nr 1 är gällande.

Förrättningskostnader

Enligt 9 kap. 21 § minerallagen ska sökanden ersätta staten för kostnaderna i markanvisningsförrättningen. Sökanden ska svara för sina egna kostnader i ärendet och ersätta andra sakägare deras kostnader för att bevaka sin rätt vid förrättningen. Det gäller dock inte om annat följer vid en tillämpning av 18 kap. 6 eller 8 §§ rättegångsbalken.

Av 43 § mineralförordningen följer att sökanden ska betala markanvisningsavgift, ersättning för gode mäns inställelse vid förrättningen, ersättning till sakkunniga och övriga förrättningskostnader, såsom kostnad för upprättande av karta och för de markeringar på marken som behövs.

Eftersom markanvisningsförrättningen har handlagts med sammanträde beslutar bergmästaren att sökanden ska betala in en markanvisningsavgift om 80 000 kr. Vid dagen för beslut kan konstateras att avgiften har erlagts. Därutöver ska sökanden betala:

- 145 500 kronor för ersättning till värderingssakkunnig för fastigheterna Pajala Kaunisvaara 1:5, Pajala Kaunisvaara 1:11 och Pajala Kaunisvaara S:9.

Ersättning

Enligt 9 kap. 22–23 §§ minerallagen ska beslut om markanvisning innehålla avgörande i sådana tvister om ersättning enligt 7 kap. 1–3 §§ som har prövats vid förrättningen och överenskommelse om sådan ersättning ska fastställas i markanvisningsbeslutet, om någon av parterna begär det. Av 7 kap. 4 § minerallagen framgår att i fråga om ersättning och löseskilling enligt 7 kap. 1–3 §§ gäller 4 kap. och 5 kap. 23 §, 24 § och 27 § första stycket första meningen expropriationslagen (1972:719) i tillämpliga delar.

Enligt 7 kap. 3 § minerallagen ska skada eller intrång som föranleds av att mark eller annat utrymme tas i anspråk för bearbetning eller därmed sammanhängande verksamhet

ersättas av koncessionshavaren. Detta innebär att även innehavare av särskild rätt till fastighet har rätt till ersättning.

Enligt 7 kap. 5 § minerallagen är denna lag inte tillämplig i fråga om ersättning för skada och intrång som uppstår efter markanvisningen och inte kunnat förutses.

Enligt 4 kap. 1 § expropriationslagen är det tre slag av ersättningar som kan komma i fråga, nämligen löseskilling motsvarande marknadsvärdet vid expropriation av en hel fastighet, intrångsersättning motsvarande minskningen av marknadsvärdet vid expropriation av del av fastighet samt ersättning för annan skada. Därutöver ska ytterligare löseskilling respektive intrångsersättning betalas med 25 procent av marknadsvärdet respektive marknadsvärdeminskningen. Enligt 4 kap. 23 § samma lag ska ersättningarna bestämmas var för sig.

Med annan skada avses endast skada av ekonomisk art. Annan skada kan bestå i att vederbörande antingen åsamkas en direkt utgift eller att denne går miste om en påräknad inkomst. Affektionsvärden och liknande kompenseras inte. Syftet med ersättningen är att sakägaren ska kunna bibehålla det ekonomiska läge som förelegat om expropriationen inte ägt rum. I likhet med vad som gäller inom skadeståndsrätten måste det föreligga ett adekvat orsakssamband mellan expropriationen och skadan. Genom beslut om markanvisning blir ersättningsregleringen slutligen avgjord även om den grundar sig på en förhandsbedömning. Det bedöms därför i många fall som lämpligast för alla parter att frågan om ersättning för skada och intrång av framtida gruvdrift delvis eller inte alls tas upp till behandling i markanvisningen eftersom ersättningsfrågan senare ska behandlas i samband med ett kommande mål enligt 32 kap. miljöbalken. Skador vars omfattning kan beräknas vid markanvisningen måste dock tas upp vid förrättningen. (Hovrätten för Övre Norrland dom den 21 juni 2010 i mål Ö 545–05, s. 27.)

Ersättningarna ska erläggas inom en månad från det att detta beslut vunnit laga kraft (10 kap. 1 § minerallagen). Ersättning ska också innefatta ränta från dagen då beslutet vann laga kraft eller, om marken har tillträtts dessförinnan, från tillträdesdagen. Ränta beräknas efter räntelagen (1975:635). Ytterligare regler om betalning av ersättning m.m. finns i 10 kap. minerallagen.

Kaunisvaara 1:5

Sökanden har lämnat in en värdering över den del av fastigheten Kaunisvaara 1:5 som de önskar ta i anspråk. Värderingen är inhämtad från Skogs- och Kraftkonsulterna (SKK) och har en värdetidpunkt i september 2023.

Bergsstaten har inhämtat en värdering över de delar av fastigheten Kaunisvaara 1:5 som sökanden önskar ta i anspråk. Värderingen är inhämtad från Svefa AB med en värdetidpunkt i november 2023.

Svefa har bedömt att den produktiva skogsmarken uppgår till totalt 25 ha med ett virkesförråd om 1 670 m³sk eller 67 m³sk per hektar. Svefa har funnit att markområdet (60,8 ha) har ett marknadsvärde om 450 000 kr. Därutöver har Svefa bedömt att fastighetens totala virkesvärde (s.k. rotnettot) för markområdet har ett värde om 670 000 kr. Den totala ersättning som ska utgå för intrånget är 1 120 000 kr. Därutöver ska ett påslag om 25 % i expropriationstillägg göras.

Vid bedömningen av marknadsvärdet har Svefa gjort en sammanvägning av de båda värderingsmetoderna, avkastningsmetoden och ortsprismetoden. Det skogliga värdet och jaktvärdet har beaktats i de olika metoderna. Sveaskogs virkesprislista har legat till grund för virkespriserna. Svefa har också beskrivit att resultatet från de båda metoderna i detta objekt skiljer en del. Avkastningsmetoden indikerar ett värde om ca 370 000 kr och ortsprismetoden indikerar ett värde om ca 480 000 kr. Skogsfastigheters köpeskillingar tenderar att gå i riktning mot regionala medeltal vilket sannolikt förklaras av att presumtiva köpare styrs av kända nyckeltal (kr/m³sk, kr/ha) vid anbudsgivning, vilket talar för ortsprismetoden. Ortsprismetodens nackdel är att den endast schablonmässigt tar hänsyn till objektsspecifik värdepåverkan i form av ålder- och trädslagsfördelning, produktionsförmåga, uttagsmöjligheter etc. Det aktuella värderingsobjektets skogliga förutsättningar bedöms vara en bit under genomsnittet av jämförelsematerialet, där störst vikt läggs till geografiskt läge och prisutvecklingen under jämförelseperioden. Värderingsobjektets värde bedöms återfinnas mellan resultatet från avkastningsberäkningen och ortsprismetoden, störst vikt läggs vid resultatet från ortsprismetoden. Med hänsyn till ovanstående bedöms sammantaget marknadsvärdet av värderingsobjektet till 450 000 kr. Bedömt marknadsvärde motsvarar ca 269 kr/m³sk och 18 000 kr/ha produktiv skogsmark. Svefas värdering utgår från att hela området inom fastigheten, i samband med intrånget, kommer att bli avverkad och avjämnad. Det innebär att virkesvärdet inom skogsmarken exklusive ungskogsvolymen (ca 1 365 m³sk) samt impedimentsvolym (ca 1 115 m³sk) avverkas och realiseras. Utöver marknadsvärdet ersätts berörda fastighetsägare med fastighetens totala virkesvärde vilket motsvarande 100 % av rotnetto.

SKK har bedömt att den produktiva skogsmarken uppgår till totalt 28,3 ha med ett virkesförråd om 2 436 m³sk eller 86 m³sk per hektar. Den grundar sig på en besiktning av värderingsobjektet som genomfördes i september 2023. Marknadsvärdet för markområdet om 68,4 ha, i vilket den för markanvisningen aktuella delen av fastigheten ingår, bedöms vara 790 000 kr. Därutöver ska ett påslag om 25 % i expropriationstillägg göras.

SKK har i sin värdering utgått från en avkastningsberäkning med ledning av beståndsmetoden. Sveaskogs virkesprislista har legat till grund för virkespriserna. Naturvårdsandelen har justerats för de avdelningar som har smala eller otillgängliga skogsområden insprängda i myrmarken. Beståndsmetoden har kalibrerats för att även innehålla jaktvärdet. Avkastningsmetoden indikerar ett värde på markområdet om 68,7

ha om ca 791 000 kr. Avkastningsmetoden bedöms ge en något hög indikation på värderingsobjektets marknadsvärde på grund av den stora arealen myrmark. Schablonvärdet för myrmarken bedöms i det aktuella fallet få något högt genomslag. Marknadsvärdet för del av fastigheten Pajala Kaunisvaara 1:5 har vid värdetidpunkten september 2023 bedömts till 790 000 kr. Detta motsvarar ca 319 kr/m³sk eller ca 27 400 kr/ha produktiv skogsmark.

Sökanden menar att det värdeutlåtande som Svefa har upprättat är felaktigt och att det istället är det värdeutlåtandet som sökanden inhämtat från SKK som ska ligga till grund för bestämmande av inträngsersättningen. Sökanden anser att det inte kan vara riktigt att ersättning ska utgå för både marknadsvärdet och rotnettot, eftersom det innebär att skogen ersätts två gånger. Det vore rimligt att välja mellan – och i vart fall jämkas samman – värderingsmetoderna så att skogsvärdet inte ersätts två gånger. Därutöver menar sökanden att Svefa även har beaktat virkesvärdet inom skogsimpedimenten som i princip inte går att tillgodogöras.

Enligt sökandens mening är marknadsvärdet för den aktuella delen av fastigheten (57 ha) ca 660 000 kr.

Delägare för fastigheten Kaunisvaara 1:5 uppger att för de fall att sökanden ska ta del av deras fastighet i anspråk anser de att den värdering som inhämtats av Bergsstaten i november 2023 ska ligga till grund för ersättningen.

Bergmästaren finner att båda värderingarna har utgått från Sveaskogs virkesprislista och värderingarna har innefattat jaktvärdet. Därefter har Svefa gjort en sammantagen bedömning mellan de olika värderingsmetoderna avkastningsmetoden och ortsprismetoden medan SKK endast har gjort en avkastningsberäkning. SKK har värderat ett större område (68,4 ha) och bedömt ett större område som produktiv skogsmark (28,3 ha) än Svefa som utgått från ett område om 60,8 ha med ett område med produktiv skogsmark om 25 ha. Sammanfattningsvis konstaterar bergmästaren att SKK har bedömt marknadsvärdet högre än Svefa. Däremot har Svefa bedömt att även framtida uteblivna avkastning för skogen ska ersättas, genom att beräkna rotnettot på virkesförrådet. Bergmästaren finner att ett produktivt skogsbruk normalt sett ska innefatta återbeskogning efter avverkning. Bergmästaren finner det därför rimligt att ersättning för framtida uteblivna avkastning ska utgå till fastighetsägarna. Bergmästaren finner därför att ersättning ska utgå med utgångspunkt från Svefas värdering, som inhämtades av Bergsstaten i november 2023.

Vidare konstaterar bergmästaren att båda värderingarna omfattar ett större område än det område som sökanden söker markanvisning för. Ersättningen ska därför nedräknas i motsvarande mån.

Svefa har bedömt att marknadsvärdet är ca 18 000 kr/ha produktiv skogsmark. Området som sökanden önskar ta i anspråk är 57 ha varav ca 23,4 ha bedöms avse

produktiv skogsmark. Marknadsvärdet för området ska därför bedömas till 420 000 kr. Marknadsvärdet innefattar jakträttens värde om ca 21 000 kr.

Svefa har bedömt att värdet av rotnettot är ca 670 000 kr. Beräkningen utgår från att virkesförrådet motsvarar ca 67 m³sk/ha och att produktionsförmågan är relativt jämn inom objektet. Vid nedräkning av arealen från 60,8 ha till 57 ha bedöms värdet av rotnettot till ca 630 000 kr. I denna beräkning ingår virkesförrådet för den produktiva skogsmarken samt impedimentmark. Bergmästaren finner att virkesförrådet ska innefatta impedimentsvolymen om ca 1 115 m³sk eftersom det mot bakgrund av ansökan framgår att även detta område ska avverkas helt.

Sammanfattningsvis beslutar bergmästaren att inträngsersättning ska utgå till ägarna av fastigheten Kaunisvaara 1:5 om 1 312 500 kr (inklusive 25 % expropriationstillägg).

Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1

Bergmästaren har bedömt att mark inom fastigheterna Kaunisvaara 2:5 och Kaunisvaara 28:1 ska anvisas i enlighet med träffade överenskommelser. Bergmästaren avslår därför fastighetsägarens yrkande om ersättning för intrånget markanvisningen innebär samt ersättning för rättegångskostnader.

Karta

Gränserna för mark som anvisas ska utstakas och utmärkas i behövlig omfattning. Karta ska upprättas över marken. Den ska göras så noggrann som ändamålet kräver. Kan förrättningen genomföras och förrättningsresultatet åskådliggöras utan karta, behöver en sådan dock inte upprättas, enligt 9 kap. 25 § minerallagen.

Utsakning och utmärkning ska således ske i de allra flesta fall. Avsteg från regeln kan dock göras om gränsmarkeringen antingen är mycket svår att utföra eller framstår som obehövlig (prop. 1988/89:92 s.119). Utsakning bör exempelvis inte förekomma när exploatören äger marken eller mark anvisas efter överenskommelse, om inte sökanden särskilt begär det. Även i andra fall är det som regel obehövligt att staka och märka ut områdena på marken om inte tvist råder om deras utsträckning. Skulle en sådan tvist uppstå senare, kan utsakning ske då (SOU 1986:53 s.244).

Sökanden har inkommit med en markanvisningskarta som visar det sökta området. Kartan är daterad 19 december 2023. Eftersom markanvisningen i huvudsak grundar sig på överenskommelser mellan parterna bedömer bergmästaren att det inte är nödvändigt att vare sig staka ut eller märka ut gränserna.

Tillträde

Anvisad mark eller anvisat utrymme får som huvudregel tillträdas när markanvisningsbeslutet har vunnit laga kraft. Enligt 9 kap. 26 § minerallagen får dock mark eller utrymme tillträdas innan markanvisningsbeslutet har vunnit laga kraft, om sökanden har ställt säkerhet för den ersättningsskyldighet som avses i 7 kap. 1–3 §§ minerallagen och bergmästaren inte bestämmer annat.

Mot bakgrund av sökandens tidsplan för utbyggnaden av verksamheten yrkar sökanden att få ta marken i anspråk innan markanvisningsbeslutet har vunnit laga kraft.

Bergmästaren finner inte skäl att besluta om något annat än tillträde enligt huvudregeln enligt ovan.

Avslut

Enligt 9 kap. 18 § minerallagen får markanvisningsförrättningen inte avslutas förrän koncessionsbeslutet har vunnit laga kraft. Bergmästaren konstaterar att de aktuella koncessionsbesluten har vunnit laga kraft. Förrättningen avslutas därmed i och med detta beslut.

Övrig information

Förrättningen har ägt rum vid Bergsstatens kontor i Luleå. Förrättningsman har varit bergmästare Helena Kjellson och denne har biträts av juristen Elin Wennerström.

Delgivning

Sökanden och kända fastighetsägare och innehavare av särskild rätt delges detta beslut genom förenklad delgivning.

Bergmästaren beslutar att dödsboet efter Levi Fredriksson Lantto samt övriga som har rätt att överklaga beslutet ska delges detta genom kungörelsedelgivning i ortstidningen Haparandabladet och Norrländska Socialdemokraten samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Detta beslut överklagas till mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt. Överklagandet ska ha kommit in till Bergsstaten senast den 27 februari 2024 (se bilaga 2).

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Elin Wennerström.

Helena Kjellson

Elin Wennerström

En kopia av beslutet sänds till Länsstyrelsen i Norrbottens län, lantmäterimyndigheten och Pajala kommun.

Bilagor

Bilaga 1, Karta

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

Bilaga 1

AAREVAARA

KAUNIS IRON

Ansökan om markanvisning

Till förmån för bearbetningskoncessionerna
Tapuli K nr 1, Tapuli K nr 2 och Sahavaara
K nr 1 i Pajala kommun, Norrbottens län

Kartblad: 75I 0f-g och 74I 9f-g

Skala 1:17 000

Utskriftsformat: A3

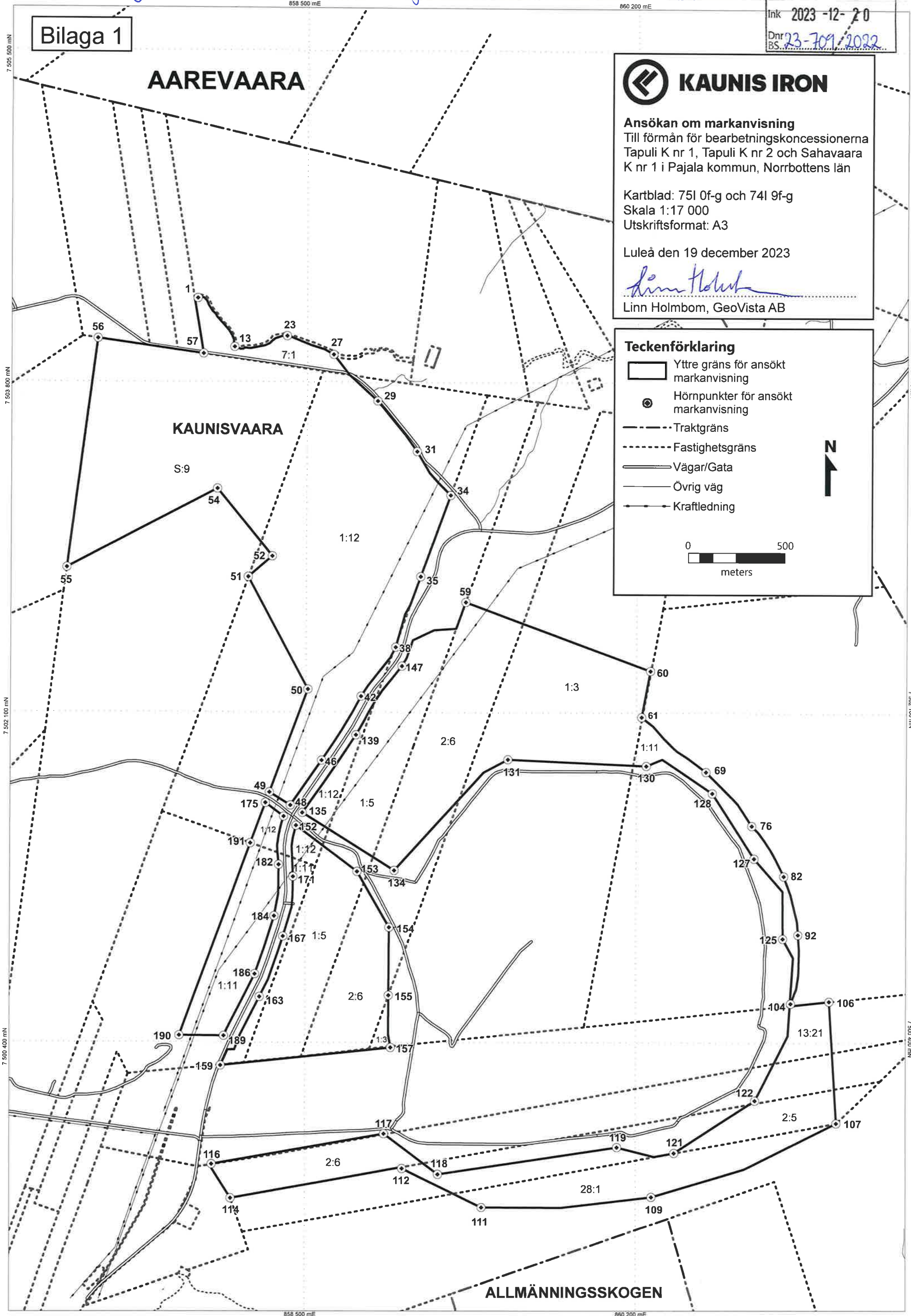
Luleå den 19 december 2023

Linn Holmbom
Linn Holmbom, GeoVista AB

Teckenförklaring

- Yttre gräns för ansökt markanvisning
- Hörnpunkter för ansökt markanvisning
- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Vägar/Gata
- Övrig väg
- Kraftledning

0 500
meters

BERGSSTATEN

Överklagandehänvisning

Om ni är missnöjda med beslutet gäller följande för att överklaga bergmästarens beslut.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska det ha kommit in till Bergsstaten **senast den 27 februari 2024**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 04 (telefontid 09.30-11.30).